

HÖRNSTENEN

TEOLOGISKA INSTITUTET I FINLAND
HÖRNSTENEN ÄR KRISTUS JESUS SJÄLV (EF 2:20)

1/2024

TIDLÖST TEMA INLEDDE
VÅRSÄSONGEN



ETT OTYDLIGT KRAV PÅ TYDLIGA ÅTGÄRDER

Evangelisk-lutherska kyrkans i Finland första biskopsmöte har gett Lutherska Evangeliföreningen i Finland (Sley) och Finlands Evangelisk-lutherska Folkmission (SEKL) en frist till slutet av maj att anpassa sin verksamhet i linje med riktlinjerna i dokumentet "Ett gemensamt vittnesbörd". Sley och SEKL är medlemsorganisationer i STI. Biskopsmötets beslut är en följd av uppståndelsen kring prästvigningen i Ingermanlands kyrka den 3 september 2023. En av dem som prästvigdes var STI:s tidigare generalsekreterare Santeri Marjokorpi.

Men vad avses egentligen med dessa åtgärder? Enligt uppgift förbjuder biskopsmötet nämnda organisationer att främja prästvigning av sina anställda utomlands och förutsätter i stället att prästvigningarna skall ske inom Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Biskopsmötet efterlyser "tydliga åtgärder i enlighet med villkoren", utan att dock precisera vilka dessa åtgärder är. Av allt att döma förväntas organisationerna göra något, inte bara låta bli att göra något. Genom att låta bli att precisera de exakta kraven – samtidigt som man avkräver tydliga åtgärder – bygger biskopsmötet antingen avsiktligt eller oavsiktligt upp ett klimat av rädsla.

Jag hoppas att man vid biskopsmötet också diskuterade hur man skall lösa det egentliga problemet. På många orter har de organisationer, som verkar i enlighet med en traditionell ämbetssyn, tagit på sig ansvaret att ta hand om de församlings-

medlemmar som kyrkan har övergivit. Det skulle strida mot vår lutherska bekännelse att lämna hjorden utan herdar.

Det blir intressant att se hur biskoparna kommer att agera om och när dessa präster – som prästvigts utomlands – inkommande vår ansöker om prästrättigheter i Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. På detta sätt får biskoparna möjlighet att på ett konkret sätt visa att de värnar om att skapa och ge livsrum inom kyrkan. Nästa steg vore att ordna prästvigningar enligt den traditionella ämbetssynen samt att garantera att olika gudstjänstgemenskaper obehindrat kan fira nattvard.

Kyrkans framtida inriktning kommer att bestämmas när de valda tjänstemännen inleder sin fyraåriga mandatperiod i kyrkomötet.

SOILI HAVERINEN
22.2.2024



(WWW.DEEPL.COM/TRANSLATOR OCH
JAKOB DAHLBACKA)

NYTT ÅR - NY MEDLEMSUTMANING!

Har du en vän eller släkting som ännu inte är STI-stödmedlem men som kunde vara intresserad av att bli det? Eller har du kanske plockat upp denna tidning på ett evenemang och vill nu själv bli STI-stödmedlem och få tidningen Hörnstenen hemskickad framöver?

Vi utmanar dig så här i början av året att berätta för dina vänner och din familj om STI:s arbete, Hörnstenen och hur man blir en STI-stödmedlem. Om du får minst en ny person att bli stödmedlem, skickar vi dig ett gratis exemplar av den Iustitia-bok du önskar.

Du kan bli stödmedlem genom att skicka ett e-postmeddelande till sti@sti.fi. Ange namn, adress, om du är "student" eller "icke-student" samt ditt telefonnummer så att STI vid behov kan ringa upp dig för att kontrollera anmälan. Vi vidarebefordrar inte dina kontaktuppgifter för att t.ex. användas för direkt marknadsföring.

Om den nya stödmedlemmen i samma e-postmeddelande anger vem som uppmanade honom/henne att bli stödmedlem, skickar vi den nya Iustitia-boken till den som rekommenderade honom/henne. Du kan också registrera dig som stödmedlem med hjälp av formuläret på www.sti.fi/lahjoita/tukijaksi

BEVAKA DIN POST - MEDLEMSBREVEN FÖR ÅR 2024 ÄR PÅ KOMMANDE

Medlemsbrevens för inbetalning av medlemsavgiften för år 2024 kommer att skickas till våra medlemmar under de kommande veckorna. Om du vill, kan du också betala din medlemsavgift med hjälp av bankgiroblanketten som finns insatt i denna tidning. När du betalar ska du använda det referensnummer som finns ovanför dina adressuppgifter på baksidan av tidningen. Detta gör det lättare för oss att korrekt registrera din betalning i vårt medlemsregister och det gör också att vi slipper betala vissa bankavgifter.

Sista datum för inbetalning av medlemsavgiften är i slutet av april. Avgiften är 50 euro per år för enskilda medlemmar och 100 euro per år för företagsmedlemmar (församlingar, företagare etc.). Studenter betalar ingen medlemsavgift och kan få den elektroniska versionen av Hörnstenen gratis om de så önskar.

STI är nästan helt beroende av ekonomiskt stöd från våra stödmedlemmar samt andra som stöder vårt arbete. Minst lika viktigt, är att det finns människor som ber för vårt arbete. Tack för att du är en del av dem som stöder STI:s arbete! Utan den stora skara som ni utgör skulle vårt arbete inte vara möjligt.

VEM ÄR MÄNNISKAN?

NÄR MÄNNISKOBILDEN HAMNAR I SKYMUNDAN

I början av januari deltog jag i Perusta-tidningens teologiska studiedagar på Finlands bibelskola i Grankulla. Temat var den kristna människobilden. Ämnet är mycket aktuellt. Vår tids etiska kontroversiella frågor (som abort, dödshjälp, samkönade äktenskap, transgenderism eller transhumanism) beror på ett avgörande sätt av frågan: Vem är människan? Även andra ämnen, som välfärdsstatens uppgifter, möjligheten till ett rättvist krig eller den västerländska liberala demokratis natur, är relaterade till samma fråga om människans väsen.

Jag har jämfört situationen med ett isberg: det aktuella tvisteämnet är isbergets topp som syns ovanför vattenytan. Vi tenderar att fastna i själva tvisteämnet. Ofta går inte diskussionen framåt eftersom faktorerna bakom den etiska lösningen ignoreras. Ingen av parterna känner kanske till dem. Och även om vi förstår att grundläggande ställningstaganden har stora praktiska konsekvenser, vet vi inte hur vi ska nå fram till dem. Resultatet är att vi inte kommer åt den del som är



större än toppen och som är kvar under vattenytan.

Ett sätt att se isberget nedanför toppen är att studera den människobild som är bakom det aktuella tvisteämnet. En sorts människobild leder till en sorts praktiska lösningar, en annan får annorlunda konsekvenser. Samtidigt är det så att när vi antar en viss typ av praktiska lösningar i en enskild (till exempel) etisk fråga leder det till att vi snart omfattar den människosyn som motiverar lösningarna. Därför måste lära oss att känna igen vad en människosyn innehåller och hur den berättigas, så att samtalet får en chans att gå vidare.

MÄNNISKAN ÄR SKAPAD, FALLEN OCH ÅTERLÖST

Till vår tids föreställningar hör att den kristna människosynen uppfattas som ond. Den anses vara begränsande, förtryckande och därför farlig. I stället rekommenderas vi sekulära, hedonistiska och nihilistiska människobilder. Därför bör de jämföras med den kristna människobilden. Då kan vi visa på den icke-kristna människosynens intellektuella tomhet och hjärtskärande konsekvenser. När vi lär oss att känna igen människosyner blir det lättare för oss att inse hur destruktiv är den icke-kristna människouppfattningen och förklaringskraften i den kristna.

Den kristna teologin lyfter fram tre delar i människobilden: skapelse, fall, återlösning. Undervisningen om människan som Guds skapelse visar på en unik grund för människans värde, för att

utvärdera hennes val och för att finna en mening med livet. Undervisningen om den fallna människan pekar ut omgivningens destruktiva inflytande på oss men också på individens destruktiva val. Grundproblemet i allt är ett ont hjärta. Ondskans problem finns inom mig. Undervisningen om människan som en återlöst varelse presenterar Kristus för oss, vars försonande död och uppståndelse leder till vi blir av med vår skuld, vår skam täcks över och vi förvandlas. Denna frälsningsgärning inbjuder oss att tro på Jesus och leva i lydighet mot honom, fulla av säkert hopp om den tid då Gud kommer att omskapa Jesu egna och göra dem helt nya, och det finns varken synd, lidande eller död.



EVANGELIET OCH DEN KRISTNA MÄNNISKOBILDEN

Vår tid är på väg bort från kristna värderingar. Därför kan det hända att vi strävar efter ett samhälle med mer kristna värderingar, eftersom vi vet att ett sådant samhälle är bäst för oss. Samtidigt frestas vi att reducera den kristna tron till etik. En annan fara följer av detta. De icke-kristna människosynen är destruktiva för själ och kropp. De följs av ondska, trasighet och lidande. Människorna behöver någon som söker efter dem, bär dem, helar dem. Då kan vi göra misstaget att bara eller i första

hand förkunna dem lagen. Evangeliet lämnas åt sidan.

Den kristna människosynen i dess djupaste betydelse säger inte "Lev bättre!" eller "Det här livet är det bästa för dig!" Kristus möjliggör den kristna människosynen, han som levde bättre än oss, ja till och med felfritt, och vars fullkomligt goda liv tillgodoräknas oss. Det instrument som åstadkommer den kristna människobilden är evangeliet om Kristus som är Guds frälsande och helgande ord. Den kristna människobildens kraft är den helige Ande som (enligt Lilla Katekesen) kallar oss genom evangeliet, upplyser oss med sina gåvor, helgar och bevarar oss i rätt tro, förlåter våra synder varje dag och obegränsat, uppväcker alla döda på den yttersta dagen, och ger de som tror på Kristus ett evigt liv.



TEXT OCH ÖVERSÄTTNING:
VESA OLLILAINEN

BILDER: WWW.PIXABAY.COM

DANIEL R. ASPLUND: "FÖRDJUPA DIG I DEN BIBLISKA LÄRAN OCH SE MÄNNISKAN!"

Den nya verkställande direktören för Laestadianernas Fridsföreningars Förbund r.f. (LFF) tillträdde också sin nya position som suppleant i STI:s styrelse. Genom vilka vägar har hans kallelse formats?

Kan du först berätta lite om dig själv?

Guds nåd och frid vare med er! Jag är Daniel R Asplund och jag har i november 2023 blivit vald till LFF:s verksamhetsledare för hemlandsmissionen på en halvtidstjänst. Jag har fungerat som predikant inom LFF sedan 2009 och blev teologie magister från Åbo Akademi 2014. Sedan 2016 har jag fungerat som själavårdare. Jag är 38 år, och största delen av mitt arbetsliv har jag arbetat med byggande, husteknik och fastigheter. De senaste åren har jag haft eget företag. Hemma i Bosund i Larsmo har jag fru och tre flickor.

Du började i november som verksamhetsledare för LFF. Vad innebär ditt jobb?

Som verksamhetsledare för LFF:s hemlandsmission ansvarar jag för att sända ut predikanter och andaktshållare runt om i Borgå stift och utveckla LFF:s evangelisations- och missionsarbete i Finland. Till mina arbetsuppgifter hör också att tillsammans med styrelsens ordförande representera förbundet LFF och upprätthålla kontakten med församlingar och organisationer. En viktig men

inte så synlig del av tjänsten är att jag har personalansvar för LFF:s anställda.

Hur skulle du beskriva din kallelse? Har det förändrats under tiden?

Jag vet inte om jag kan säga att jag har haft en kallelse, annat än att hjälpa till där det behövs. Jag har blivit tillfrågad att ta emot olika ansvarsuppgifter, och sådana yttre kallelser har sedan genom bön och diskussioner lett till en inre kallelse.

Efter att vi gift oss år 2006 bodde vi i Åbo i 8 år. Där fanns det en önskan om att vi unga skulle börja med gatuevangelisation. Kanske var mitt första kall att leda gatuevangelisationen. En liten tid senare blev jag tillfrågad om att bli predikant i bönehuset i Åbo. Det blev min andra kallelse. Fem år senare började jag på en själavårdsutbildning i Vasa. Eftersom jag själv har mått riktigt dåligt finns det en vilja i mig att både lära mig om och tjäna i själavården. Det kanske är mitt inre kall, när jag tänker efter. Samtidigt som jag påbörjade själavårdsutbildningen blev jag predikant i bönehuset i Vasa, dit vi hade flyttat från Åbo. Efter 7 år i Vasa flyttade vi till Bosund år 2021, och här har jag igen blivit vald till predikant i bönehuset och nu senast till verksamhetsledare för hemlandsmissionen.

I dag får jag leva ut mitt kall. Jag får leva ett rikt och meningsfullt liv med familjen, bönehuset, LFF och företaget. Men mitt liv har lärt mig att aldrig se för långt framåt, för jag vet aldrig vad Gud har i beredskap

bakom nästa hörn. Att leva ut vår kallelse är inte alltid lätt, men när vi lever med Jesus får vi lita på att han går med oss. Jer 31:9a ”Gråtande skall de komma, men jag skall leda dem där de går bedjande fram.”

Du är suppleant i STI:s styrelse, vad betyder STI för dig?

Jag har haft förmånen att en gång besöka STI:s kontor, men sedan dess har ni kanske flyttat över gatan till nya utrymmen. Under den korta tid jag har jobbat på LFF har jag sett lite av STI:s verksamhet, som är mycket omfattande. Det är osannolikt många som tar del av det material som ni producerar på YouTube och andra kanaler. Samtidigt är ni en samlingsplats och en plats för andlig tillväxt för studerande.

Eftersom jag lever på svenska och i Österbotten känns teologiutbildningen i Helsingfors ganska avlägsen för mig. Därför är det viktigt för mig att STI ordnar och koordinerar utbildningar och teologiska dagar för sina medlemsorganisationers ansvarsbärare och anställda. Att vi från lutherska bibeltrogna organisationer från hela Finland kan sätta oss ner och öppet diskutera om vår situation, våra glädjeämnen och utmaningar är jätteviktigt. Men jag ser fram emot att få en tydligare bild av verksamheten efter att jag varit med på några styrelsemöten.

Vilka hälsningar skulle du vilja skicka till teologistuderandena?

Du har valt en bra utbildning, grattis! Som teolog har du två lika viktiga uppgifter. Den första är att fördjupa dig i den bibliska läran, så att du kan undervisa och stå stadigt på lärans grund när

den attackeras och ifrågasätts. Den andra uppgiften är lika viktig. Se människan. När Jesus mötte syndare var han full av nåd och barmhärtighet. När han mötte egenrättfärdiga avslöjade han dem. Gå du och gör på samma sätt.

INTERVJU: SOILI HAVERINEN
FOTO: ANU SUNDELL / STUDIO
SUNDELL

ÖVERSÄTTNING TILL
SVENSKA: DANIEL R ASPLUND,
VERKSAMHETSLEDARE FÖR
HEMLANDSMISSION, LFF RF



OPKO AVSADE SIG SITT MEDLEMSKAP I STI

Jussi Miettinen, generalsekreterare för Finlands Evangelisk-lutherska Student- och Skolungdomsmission (OPKO) och Mika Tuovinen, ordförande för förbundsstyrelsen, lämnade in OPKO:s avskedsansökan till Tom Säilä, styrelseordförande för STI, som trädde i kraft den 15 december 2023. De skäl som angavs var OPKO:s önskan att fokusera på sitt kärnuppdrag bland ungdomar och den exklusiva högkyrkliga lutherdom som STI representerar. OPKO önskade att man i informationen om detta ärende håller låg profil.

Utträdet ledde dock till två offentliga inlägg på webbplatsen Seurakuntalainen.fi, vilket fick generalsekreterare Soili Haverinen att skriva ett genmäle från STI på samma webbplats (på finska):

<https://www.seurakuntalainen.fi/blogit/sti-kasvattaa-tulevaisuuden-julistustyonte-kijoita-kestavalla-raamatullisella-perustalla/>

STI beklagar OPKO:s beslut. OPKO spelade en mycket central roll i grundandet av STI, och bland OPKO:s seniorer finns det många som givit sina ovärderliga bidrag till STI:s födelse och som ännu gör betydelsefulla insatser i STI:s fortsatta verksamhet allt intill denna dag. Värdet av allt detta kommer inte att fördunklas av anmälan om utträde, och därför tackar vi OPKO varmt för dess mer än 36 år av samarbete och avgörande bidrag till STI:s arbete, särskilt under STI:s grundningsfas.

OM EKONOMIN

Trots hyreshöjningar stabiliserades STI:s ekonomi under fjolåret, både tack vare ett ökat allmänt stöd under året och en betydande testamentsdonation i november.

Flytten till nya mindre lokaler kommer att minska den månatliga hyreskostnaden med över 3 000 euro, men själva flytten kommer att medföra ytterligare kostnader. Målet är att stabilisera STI:s ekonomi så att vi inom en snar framtid kan göra nya öppningar, till exempel i riktning mot ackrediterad universitetsutbildning.

Tack till Herren för Hans goda omsorg och tack till dig, STI-vän, för ditt stöd!
Utan trogna vänner skulle vårt arbete inte vara möjligt.

(WWW.DEEPL.COM/TRANSLATOR OCH TOMAS KLEMETS)

FÖRBEREDELSE FÖR FLYTTNINGEN GÅR FRAMÅT

Renoveringen av STI:s nya lokaler pågår för fullt: väggar rivs och nya byggs för att göra utrymmet ändamålsenligt för våra behov. Som det ser ut nu kommer STI att kunna flytta in i de nya lokalerna i april. Hyreskontraktet ska börja gälla den 22 mars, men först senare klarnar det om renoveringen är klar till dess.

Även om vi vid flytten anlitar proffs inom flyttbranschen behöver vi också hjälp av frivilliga. Framför allt behöver vi hjälp med att packa böcker och montera ner bokhyllor före flytten och att montera bokhyllorna och ställa in böckerna efter flytten, men vi behöver också hjälp med en lång rad andra uppgifter. Om du kan hjälpa till på något sätt, vänligen kontakta

vår sekreterare: kirsi.kuru@sti.fi.

I motsats till tidigare information är den nuvarande hyresvärden inte villig att säga upp vårt hyresavtal före den 31 maj. Detta kommer att medföra två månaders oönskade extrakostnader för STI, men å andra sidan kommer det att göra flytten enklare i praktiken.

Vi fortsätter att be om er förbön för förberedelserna inför flytten och för att flytten ska gå smidigt. Invigningen av de nya lokalerna beräknas ske i början av höstterminen, men ni kan besöka de nya lokalerna direkt efter flytten.

TEXT OCH FOTO OM VÅRA NYA
LOKALER: SOILI HAVERINEN



(WWW.DEEPL.COM/TRANSLATOR OCH TOMAS KLEMETS)

STÖD FÖRE, NU OCH KANSKE EFTER TEOLOGISKA?

Min första kontakt med Teologiska Institutet i Finland (STI) var redan före mina studier i teologi, under prepkursen för den teologiska fakulteten våren 2022. Jag hörde talas om kursen av en vän som också rekommenderade STI:s verksamhet. Lite senare på våren var jag på Folkmissionens Apologiforum och hörde dåvarande generalsekreterare Santeri Marjokorpis tankar i en paneldiskussion. Det var då jag fick bekräftat att det är värt att åka dit, eftersom generalsekreteraren talar så klokt.

Under prepkursen fick vi bekanta oss med materialet för urvalsprovet och svarsteknikerna, och vi pratade om hur det är att studera teologi i allmänhet. Det var en fantastisk upplevelse, och allra senast under den kursen bekräftades inte bara min egen kallelse om att bli präst, utan också att det är det jag vill studera och att jag vill fokusera mer på intressanta ämnen. När dörrarna till den teologiska fakulteten öppnades var en stor livsförändring på väg att äga rum, en grävmaskin och en hjullastare ersattes av en bärbar dator och läroböcker.

Mitt första år på den teologiska fakulteten gick väldigt fort och jag hade inte så mycket tid att besöka STI, men jag gick dit några gånger för att låna kursböcker, till exempel. Jag kände mig alltid välkommen och jag kände alltid att jag borde komma hit mer eftersom det var så likasinnade och trevligt. I början av andra året började jag äntligen besöka STI mer när jag balanserade mitt studieschema med mitt normala. I höst har jag en ny entusiasm

för att studera, eftersom jag har min egen studieplats, där jag kan koncentrera mig bättre än hemma eller i biblioteket. Det finns alltid likasinnade teologer i närheten, vilket är väldigt viktigt för att hålla jämna steg med mina studier.

STI utför viktigt studentarbete och stöder våra studenters liv på många nivåer. Vi får umgås, vi känner oss inte ensamma med våra åsikter och vi har tillgång till ett fantastiskt bibliotek. STI har varit till hjälp på många sätt, innan jag blev teolog och nu när jag är teolog. Jag hoppas att jag kan fortsätta att arbeta med STI eller hjälpa till på något sätt efter min examen.

TEXT OCH FOTO: PERTTU NIEMINEN, TEOLOGI STUDERANDE



(WWW.DEEPL.COM/TRANSLATOR OCH CHRISTIAN PERRET)

FÖRBEREDELSEKURS TILL TEOLOGISKA FAKULTETEN

STIs preparandkurs (*på finska*) för sökande till teologiska fakulteten ordnas 6.–8.5. Kursen ger bra verktyg för urvalsprovet. Den kostar 160 €. Undervisning och möjligt material ingår i priset. Du kan fråga närmare eller anmäla dig genom att ta kontakt till teologiska institutet: tel. 09 6689 550 eller kirsi.kuru@sti.fi. Närmare information skickas till alla som har anmält sig.

Helsingfors universitet publicerar förhandsmaterial till urvalsprovet på nätet den 30:e april. Närmare program för kursen blir klart efter att materialet har publicerats.

Adressen Kajsaniemigatan 13 A 4. vån.
00100 Helsingfors

Telefon 09 668 9550

E-post sti@sti.fi
fornamn.efternamn@sti.fi

Hemsida www.sti.fi

Bank

Danske Bank
FI74 8000 1100 5642 45, BIC: DABAFIHH

Nordea
FI66 1555 3000 1169 14, NDEAFIHH

MobilePay 51533

Annställda

generalsekreterare Soili Haverinen
sekreterare Kirsi Kuru
sakkunnig i teologi Vesa Ollilainen

Teologiskt forsknings- och skolningscentrum.

Församlingsbesök, lektioner, bibliotek och läsesalar.

Öppet under perioderna kl. 9–16.
Jour vid behov.

Styrelsens ordförande

verksamhetsledare Tom Säilä,
Luth. Evangeliföreningen i Finland

Medlemsorganisationer

Missionsföreningen Såningsmannen
Bedjarrörelsen i Västra Finland
Finlands ev.luth. Folkmission
Luth. Evangeliföreningen i Finland
Finska Bibel-institutet
Sv.Luth. Evangeliföreningen i Finland
Laestadianernas Fridsföreningars Förbund och
Missionsförbundet "Rauhan Sana"

Finansieras av frivilliga bidrag.

Medlemsavgift för understödande medlemmar:
50 €/år (studerande gratis, kollektiv 100 €).

Bokgåvor, understöd och testamenten mottas med tacksamhet.

Insamlingstillstånd i Finland

RA/2020/1362 som började 1.1.2021 och är giltigt tills vidare.

Publicerar den teologiska tidskriften *Iustitia*.

Informationsbladet *Hörnstenen (Kulmakivi)* sänds till understödande medlemmar.

ISSN 2243-075X (Print)

ISSN 2243-0768 (Online)

TEOLOGISKA
INSTITUTET I FINLAND
KAJSANIEMIGATAN 13 A
00100 HELSINGFORS

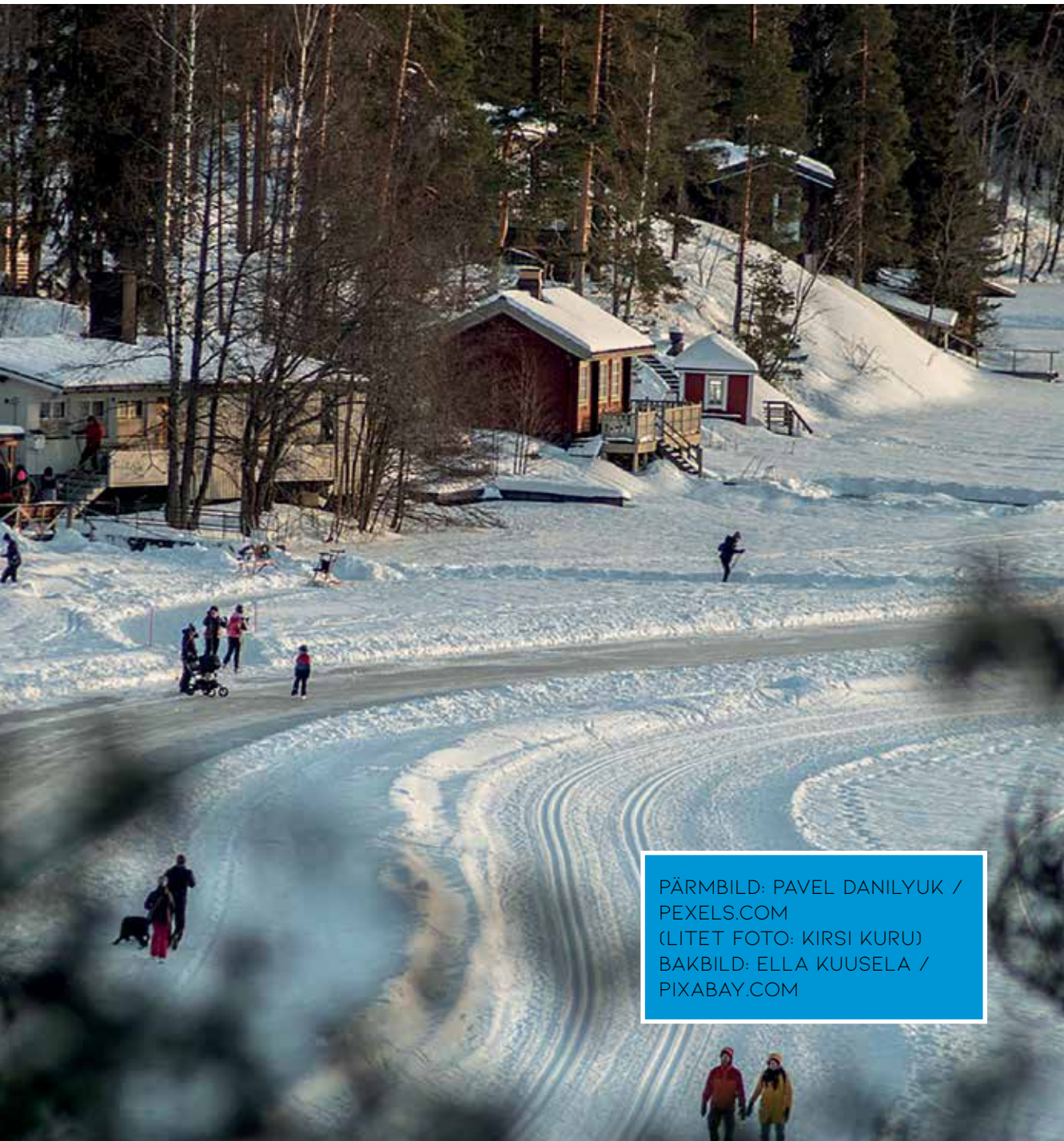


. D022



Posti Oy

Posti Green



PÄRMBILD: PAVEL DANILYUK /
PEXELS.COM
(LITET FOTO: KIRSI KURU)
BAKBILD: ELLA KUUSELA /
PIXABAY.COM

OM ÄN ERA SYNDER ÄR BLODRÖDA SKA DE BLI SNÖVITA. OM ÄN DE ÄR RÖDA SOM SCHARLAKAN,
SKA DE BLI VITA SOM ULL. OM NI ÄR VILLIGA OCH LYSSNAR SKA NI FÅ ÄTA LANDETS GODA.
(JES. 1:18-19)